

Porteføljestyret for muliggjørende teknologier

Godkjent referat

Møte 4/2022

Dato 13. mai 2022, kl. 13.00-14.30
Sted Digitalt på Zoom

Til stede: Geir Øien (leder)
Nuria Espallargas
Ellen-Marie Forsberg
Marianne Fyhn
Lars Holden
Karoline Schjetne

Forfall: Heidi Austlid, Rita Glenne, Shahzad Rana, Eivind Valen

Observatører: Finn-Hugo Markussen, KD og May-Kristin Ensrud, JD

Til stede fra Forskningsrådet:

Hilde Erlandsen, Vidar Skagestad, André Fossen Mlonyeni, Aase M. Hundere, Inderjit S. Marjara, Helge Rynning, Cecilie Mathisen, Elisabeth Gulbrandsen og Trine Paus

Sak PSTEKNO 38/22

Godkjenning av sakslisten

Saksdokument: Saksliste.

Styret hadde ingen kommentarer til sakslisten og ingen saker til Eventuelt.

Vedtak: *Sakslisten godkjennes.*

Sak PSTEKNO 39/22

Godkjente referater

Saksdokument: Saksfremlegg med to vedlegg: 1. Godkjent referat fra møte PSTEKNO 3/2022. 2. Godkjent referat fra sirkulasjonssak PSTEKNO 37/22.

Styret hadde ingen endringsforslag, spørsmål eller kommentarer til referatutkastet.

Vedtak: *Styret tar godkjent referat fra møte PSTEKNO 3/2022 og godkjent referat fra sirkulasjonssak PSTEKNO 37/22 til etterretning.*

Sak PSTEKNO 40/22

Spørsmål om habilitet

Saksdokument: Saksfremlegg om habilitetsvurderingen som skal gjøres i møtet.

Styret avklarte sin habilitet i møtet.

Vedtak: *Ingen inhabilitet meldt.*

Sak PSTEKNO 41/22

Orienteringer

Administrasjonen orienterte om regjeringens forslag til revidert nasjonalbudsjett for 2022, der Forskningsrådet bes stoppe tildelinger til nye prosjekter inntil videre innenfor de områdene der det er negative avsetninger. Hva dette vil bety for budsjettformålene som porteføljestyret har ansvaret for, er foreløpig uklart. Det ble vist til [Kunnskapsdepartementets pressemelding](#) for ytterligere informasjon, herunder også om bakgrunnen for oppnevning av et nytt midlertidig styre i Forskningsrådet, som ledes av Kristin Halvorsen, tidligere finansminister og nåværende direktør ved CICERO.

Vedtak: *Styret tar orienteringen til etterretning.*

Sak PSTEKNO 42/22

Bevilgningsaker

Sak PSTEKNO 42.1/22 **Nytt vedtak etter klage og ny søknadsbehandling**

Saksdokument: Saksfremlegg med to vedlegg: 1. Klage fra søker. 2. Ny panelrapport.

Porteføljestyrets behandling av saken er redegjort for i eget investeringsreferat.

Sak PSTEKNO 42.2/22 **Oversikt over foretatte bevilgninger**

Saksdokument: Saksfremlegg med oversikt over bevilgningsvedtak foretatt av andre innenfor porteføljestyrets ansvarsområde.

Porteføljestyret ble informert om de siste tildelingene som er foretatt fra budsjettformål som styret har ansvaret for.

Vedtak: *Styret tar rapporteringen til etterretning.*

Sak PSTEKNO 32/22

Læringsarena (utsatt sak fra møte 3/2022)

Saksdokument: Saksfremlegg om innhold og utforming av læringsarena i tilknytning til teknologikonvergenssatsingen.

Porteføljestyret behandlet i møte 2/2022 utformingen av en læringsarena for teknologikonvergenssatsingen (sak 19/22). Til dette møtet var det fremmet en ny sak for konkretisering og videre behandling.

Administrasjonen viste til at ansvarlig utvikling og bruk av muliggjørende teknologier i møtet med samfunns- og bærekraftsutfordringene stiller nye krav til kunnskap, ferdigheter, ledelse og organisering i forskning og innovasjon. Dette er motivasjonen for å etablere en arena for gjensidig læring, utveksling av erfaringer og kompetanseutvikling, omtalt som læringsarena, knyttet til satsingen på teknologikonvergens.

Administrasjonen presenterte forslag til mål for læringsarenaen og målgruppene for denne. Det planlegges et oppstartmøte etter sommeren med de ti forsker-/samarbeidsprosjektene i satsingen på teknologikonvergens og radikal innovasjon. I neste omgang kan det om ønskelig iverksettes tiltak som involverer forskersamfunnet i bredden. Muligheten for synergier ved å koble prosjektene til sentrene Digitalt Liv Norge (DLN) og Ansvarlig forskning og innovasjon i Norge (AFINO) må avklares.

Porteføljestyret anså de skisserte målene som gode, men mente at de med fordel også kunne inkludere muligheter, ikke bare utfordringer. En læringsarena bør handle om å genere ideer og la seg inspirere av andre, framholdt styret. Det ble også påpekt at målene bør omfatte mobilisering og handling, og ikke bare å oppnå innsikt.

Det var bred enighet i styret om at bedriftsrettet forskning er viktig, og at det er ønskelig å inkludere også innovasjonsprosjektene i næringslivet fra starten av. Samtidig ble det påpekt at radikale innovasjoner i større grad skjer i forskerprosjekter.

Forslaget om å knytte prosjektene opp mot DLN vant også bred tilslutning. Det må imidlertid sjekkes om det er prosjekter i porteføljen som DLN-virkemidlet og -instrumentene der ikke svarer på. Blant aktuelle forskerskoler utover DLN og AFINO ble forskerskolen innenfor kunstig intelligens (AI) trukket fram.

Styret var enige om at det er hensiktsmessig å starte med et oppstartsseminar for prosjektene i satsingen. Seminaret bør ha fokus på å forklare begreper som RRI og transdisiplinaritet. I tillegg bør det gis gode eksempler på hvordan man kan arbeide med dette, og hvorfor det er viktig. Seminaret bør være motiverende for prosjektlederne. Samtidig er det viktig å lytte til prosjektledernes ønsker og behov. De vet hvor skoen trykker, og innholdet i læringsarenaen bør ikke fastsettes før etter oppstartsseminaret.

Styret anså det også som viktig å engasjere forskersamfunnet i bredden i arbeidet med å realisere intensjonene i læringsarenaen. For å bidra til kulturendring, kan f.eks. konkrete eksempler på ny forskningspraksis og nye problemstillinger presenteres. Det bør også opparbeides bedret forståelse av trenden mot teknologikonvergens. Det ble argumentert for at det er mulig å følge to spor samtidig, og starte arbeidet med prosjektlederne og forskersamfunnet i bredden parallelt.

Det kom fram synpunkter både for og imot å gjennomføre en kartlegging av miljøenes interesse for en utvidet læringsarena. Kartlegging kan gjøres som en del av en første dialog, f.eks. gjennom oppstartsseminaret.

Styret konkluderte med at læringsarenaen ikke må bli en pliktøvelse, men gi reell merverdi. Både styret og administrasjonen var klare på at behovet for læringsarenaen bør begrunnes godt, og at det ikke bør brukes store midler på tiltaket.

Vedtak: *Med utgangspunkt i de innspillene som ble gitt i møtet, ber styret administrasjonen jobbe videre med planene for læringsarenaen.*

Sak PSTEKNO 43/22

Eventuelt

Det var ingen saker til Eventuelt.

Sak PSTEKNO 44/22

Godkjenning av vedtaksprotokoll

Forslag til vedtaksprotokoll ble gjennomgått i møtet.

Vedtak:

Protokollen godkjennes.

Sak PSTEKNO 45/22

Åpen refleksjon og evaluering av møtet

Styremedlemmene var enige om at det hadde vært et godt møte med gode diskusjoner.